Vaderschapskennis, nr. 37

Februari 2025, 4e jaargang, nr. 2.

Versie: 27-02-2025

© Bob de Raadt
Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider – lid Connect2Grow > Connect2Fathers – Auteur/boekenrecensent/blogger – Assistent onderzoek bij de afd. Verloskunde-Gynaecologie Erasmus MC Sophia – ROTTERDAM – extern adviseur Veer-Krachtige Ouders, lid KlankBordGroep Zuyd Hogeschool Sittard-Heerlen. www.bobderaadt.nl
www.bobderaadt.nl/vaderschap.php **(interviews & boekrecensies)**
www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php **(Rotterdams project 'vaderschap')**
www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php **(online magazine vaderschap & vaderschapsontwikkelingen)**
www.bobderaadt.nl/fathersmatters.php **Vaders doen ertoe**.
www.bobderaadt.nl/vaderfactor.php **vaderbeeld**
www.bobderaadt.nl/postpartumdepressie.php

Mailadres: bobderaadt@live.nl

Aan deze editie heeft meegewerkt: Inge van der Vies (column).

Agenda:

Het Zorgcongres
THEMA
Vanuit de moederschoot in zorgverleners handen
WANNEER?
15 april 2025
DOELGROEP
Kraamzorg, (kinder) verpleegkundigen, NICU/ HC-verpleegkundigen, verloskundigen en specialisten.
DAGVOORZITTER
Dr. Pieter van Dijkhuizen
Kinderarts
SPREKER
Jozua van Duuren
Verpleegkundige op de neonatale intensive care
THEMA
Mag ik er zijn?
SPREKER
Dr. Johanneke Harteman
Kinderneuroloog
THEMA
Kwetsbaar leven, als begin en einde dicht bij elkaar liggen
SPREKER
Bob de Raadt
Medisch-maatschappelijk werker methodisch ouderbegeleider
THEMA
De psychosociale stress bij kind/ouders rondom een medische opname
SPREKER
Hanneke ter Beek
Ambulanceverpleegkundige en coach
THEMA
Wat als ik...
INFORMATIE EN TICKETS
Kijk op onze website
hetzorgcongres.nl

Inhoudsopgave:

- **Agenda (pag. 2)**
- **Publicaties (pag. 3)**
- **Het Zorgcongres, op 15 april 2025, Nijkerk (pag. 4).**
- **Boekenplank (pag. 5):**

  - Douma, L. & Medi Hoes (2024) *Handelen bij kindermishandeling en huiselijk geweld. Van signalering tot besluit;* 4e editie - Boom (351 pp., €47,95).
  - Biggin, Jake (2025) *Mijn vriend **Sunny*** – Utrecht: KokBoekencentrum Uitgevers – ISBN 978 90 435 4251 7 - €16,99; pp. 66 - gebonden editie.
  - Hermans, Wilfred (2024) *Papa is een beetje moe – Strubbelingen van een man en vader* – Utrecht: KokBoekencentrum Uitgeverijen; pp. 176 - €16,99; ISBN 9789043542098, paperback.
- **Inge van der Vies (pag. 10):**
  - correspondentie
  - blog: Het belang van vaderschap; 03-02-2025.
- **Vaderschapstheorie (pag. 12):**
  - patrascentie/patrescense
  - vaderfactor (voorbeelden)
- **Nieuwe publicaties (uit nieuwsbrief SIRG-FCAR, febr. 2025) – pag. 15**
- **Recensie uit Vakblad Sociaal Werk:** Geschiedenis, heden en toekomst van een complex, boekrecensie: **Het zorgstelsel ontrafeld (Martien Bouwmans (2023)**; in: *Vakblad Sociaal Werk*, nr. 1, febr. 2025, pag. 36, rubriek: 'luisteren, kijken & lezen; ISSN 2468-7464 (online). (pag. 18)

Agenda:

- Dinsdag 4 februari van 12.00-13.00 uur: klankbordgroep Zuyd Hogeschool.
  Het project eindigt binnenkort met een mooie conferentie op 18 maart in Heerlen (je bent van harte welkom). Het is daarom ook de laatste bijeenkomst van het project.
  De agenda is als volgt:
  - welkom en korte introductie nieuwe lector Maja Ročak
  - delen van wat we de afgelopen 4 jaar gedaan hebben
  - koers van het JOP
  - inventarisatie van jullie ideeën over **hoe we aandacht voor vaderschap kunnen behouden**
  - evaluatie met tips en tops

  Contact: marijke.sniekers@zuyd.nl, http://www.zuyd.nl/
- 6 maart 2025 > klinische les over vaderschap en de bejegening naar vaders toe.
  Aanvraag: Moeder Baby Unit (MBU) - St. Antonius Ziekenhuis, Utrecht.
- 15 april 2025: Het zorgcongres, te Nijkerk; www.hetzorgcongres.nl

Publicaties:

- ✓ www.cgmv.nl/blog/een-nieuw-jaar-blog-bob-de raadt/ > 30-01-2025 > Bob de Raadt – Een nieuw jaar (blog).

- ✓ **Bob de Raadt (2025)** Geschiedenis, heden en toekomst van een complex, boekrecensie: *Het zorgstelsel ontrafeld* (Martien Bouwmans (2023); in: *Vakblad Sociaal Werk*, nr. 1, febr. 2025, pag. 36, rubriek: 'luisteren, kijken & lezen; ISSN 2468-7464 (online).[1]

Het Zorgcongres, op 15 april 2025, Nijkerk

- Voor informatie: www.hetzorgcongres.nl
- Zie folder op pagina 2 van deze editie van *Vaderschapskennis*
- Post op LinkedIn, 27-01-2025; van Bob de Raadt >
  Bob de RaadtBob de Raadt • U • U freelance contextueel hulpverlener, gastdocent Erasmus MC Academie, blogger, vadercoachfreelance contextueel hulpverlener, gastdocent Erasmus MC Academie, blogger, vadercoach6 u • 6 uur geleden
  Zorgcongres
  Op 15 april 2025 mag ik spreken op het Zorgcongres (in Nijkerk, locatie De Schakel, vergader- en congrescentrum – Oranjelaan 10 – 3862 CX Nijkerk) over het belangrijke thema: 'De psychosociale stress bij kind/ouders rondom een medische opname'. Uit persoonlijke en beroepservaring weet ik welke impact de opname van een baby op een Intensive Care Neonatologie heeft voor ouders en dus ook voor een vader.
  Die persoonlijke ervaring zal ik nooit vergeten, zo indringend is dat geweest. Het raakte mijn onzekerheid en onmacht. Het gaf angst en tranen. "Hoe gaat het met mijn kind?" "Hoe levensbedreigend is haar medische situatie?" "Zal zij hier goed doorheen komen?" Gebeden en gedachten werden omhoog gezonden. Een 'hotline'. Ik liep door een lange, schier eindeloze gang en kon mijn tranen niet bedwingen. Mijn stress: onmacht, onzekerheid, onbekendheid, afhankelijkheid, angst, ongerustheid.[2]

  Een medische opname van een kind op een IC is ingrijpend en vaak een emotionele rollercoaster. Wat er zich op zo'n afdeling afspeelt, is voor de buitenwereld veelal onbekend. Die kloof moet door menig ouder overbrugd worden. Die stress geldt ongeacht de leeftijd van het kind (een baby of een 17-jarige; bij acute problematiek of bij chronische
  ziekte).

  Ook op de afdelingen verloskunde en de neonatologie kennen patiënten en ouders stressfenomenen: verschillende emoties, onmacht, slaapproblemen, spanningsklachten, geleefd worden, afhankelijkheid, onbegrip, hoofdpijn, kort lontje, tijdgebrek, paniek. Het is belangrijk om op het Zorgcongres aandacht te besteden aan deze aspecten, zeker met het oog op de geboortezorg. Denk maar aan postpartumstress en kenmerken van een postpartum depressie, zowel bij de moeder als bij de vader/partner. Dat laatste is veelal een te weinig gesignaleerd en onderkend probleemveld. Goed om daar als beroepsgroep bij stil te staan op het Zorgcongres.
  Voor informatie: www.hetzorgcongres.nl
  Zie ook op: https://lnkd.in/gpN7irGZ

  https://lnkd.in/ey5QE5aw - https://lnkd.in/e2FyUezg - https://lnkd.in/e7kdUSz5 -

[1] Zie ook op www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_35.pdf - pag. 3-5.
[2] www.bobderaadt.nl/documents/vaderschap/Vaderschap_Bob_de_Raadt_Mijn_verhaal.pdf

https://lnkd.in/e6g3CD_4

Jozua Van Duuren @thijsaarten Sanghieta Ramlal-Orie Hanneke Torij Eric Steegers Marijke Sniekers Marjolein Keij Marion van Bommel Cecile Winkelman, MA

hashtag#patrascense hashtag#kansrijkestartvoorvaders hashtag#vaders hashtag#geboortezorg hashtag#betrokkenvaderschap

- www.cgmv.nl/blog/een-nieuw-jaar-blog-bob-de raadt/ blog over het Zorgcongres (30-01-2025)[3]

Boekenplank:

Handboek: De complexiteit van kindermishandeling en huiselijk geweld.[4]

Douma, L. & Medi Hoes (2024)
Handelen bij kindermishandeling en huiselijk geweld – Van signalering tot besluit; 4e editie.
Boom (351 pp., €47,95)

Door: Bob de Raadt, contextueel hulpverlener, auteur Vaderschapskennis,
www.bobderaadt.nl

Kindermishandeling en huiselijk geweld zijn complexe problematieken op sociaal-maatschappelijk gebied: sociaal ingrijpend, emotioneel aangrijpend, destructief in de relationele sfeer. Met veel somatische, mentale en familiaire gevolgen. Wie vanuit sociaal werk te maken krijgt met deze risicofactoren weet van de enorme complexiteit en impact van deze problematiek. In het werkveld van medisch-academische ziekenhuiszorg hebben we in het medisch maatschappelijk werk en de psychosociale zorg veelvuldig te maken met de schrijnende gevolgen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Het boek '*Handelen bij kindermishandeling en huiselijk geweld*' is uitgegroeid tot een handboek en biedt een keur aan een informatie en dat is de grote verdienste van de auteurs. Kindermishandeling en huiselijk geweld vormen een specifiek vakgebied en vereisen een

[3] www.bobderaadt.nl/documents/zorgcongres/blog_nieuwsbrief_cmgv_30_01_2025.pdf
[4] **Bob de Raadt (2025)** Geschiedenis, heden en toekomst van een complex, boekrecensie: *Het zorgstelsel ontrafeld* (Martien Bouwmans (2023); in: *Vakblad Sociaal Werk*, nr. 1, febr. 2025, pag. 36, rubriek: 'luisteren, kijken & lezen; ISSN 2468-7464 (online). Originele publicatie in VSW in te vinden op de laatste pagina van deze editie *'Vaderschapskennis'*.

deskundige aanpak.
Alle relevante onderwerpen in dit domein worden door de schrijvers behandeld. Om een paar thema's te noemen:

- Wat verstaan we onder kindermishandeling en huiselijk geweld en wat zijn de oorzaken en gevolgen ervan?
- Welke signalen kunnen duiden op kindermishandeling en huiselijk geweld?
- Welke beroepshouding is nodig om deze signalen te herkennen en hoe ga je het gesprek aan met het slachtoffer en de dader?
- Welke stappen kan of moet je nemen? Met een uitgebreide toelichting op de werking van de (vernieuwde) verplichte Meldcode en de vraag 'hoe werkt signalering'?
- Over: Loverboy-problematiek en eergerelateerd geweld.
- De organisatie van de hulpverlening bij kindermishandeling en huiselijk geweld in Nederland, de schakels in de zorgketen en bruikbare methodieken voor gerichte interventies, mede aan de hand van een aantal werkcasussen. Zeer informatief en toepasbare inzichten.

Methodieken als: Signs of safety, het vlaggensysteem, SAVE: SAmenwerken aan VEiligheid en het 8-fasenmodel.
Interventies als: Triple P, Video hometraining, AWARE, Families First, Kanjertraining en VoorZorg.
Organisaties als: Fier, De Waag, MEE en een Blijf-van-mijn-lijf-huis.
Schakels in de ketenzorg: GGD, Veilig Thuis, AMW, CJG en wijkteams. Dit alles wordt to the point beschreven.
De thema's worden in verschillende, verdiepende modules behandeld. Erg toegankelijk en bruikbaar.

In deze vierde editie zijn de meest recente cijfers, inzichten en ontwikkelingen opgenomen met betrekking tot kindermishandeling en huiselijk geweld (inclusief seksueel misbruik, ouderenmishandeling, eergerelateerd geweld en loverboyproblematiek).

Kortom: Dit handboek *Handelen bij kindermishandeling en huiselijk geweld* biedt veel achtergronden, praktische handvatten en deskundige informatie, zodat beroepskrachten deze problematiek tijdig kunnen signaleren en adequaat kunnen handelen. De vele casussen maken de theorie werkbaar en inzichtelijk. Deze praktijkvoorbeelden brengen de adequate behandeling dichterbij en dat vergroot de kwaliteit van de aanpak van deze problematiek.
Het boek is overzichtelijk ingedeeld, goed leesbaar, de problematiek wordt deskundig uitgelegd, het bevat een uitgebreide begrippenlijst en is door de index handig bruikbaar als naslagwerk voor de professional in de gezondheidszorg en het sociaal werk. Ook de bijlagen hebben een toegevoegde waarde. Dit boek hoort thuis in elke boekenkast van betrokken hulpverleners.
Via een activeringscode is er ook een persoonlijke online leeromgeving beschikbaar.
Van harte aanbevolen!

- Biggin, Jake (2025) *Mijn vriend **Sunny*** – Utrecht: KokBoekencentrum Uitgevers – ISBN 978 90 435 4251 7 - €16,99; pp. 66 - gebonden editie [5].

Mooi getekende vriendschap
Jake Biggin heeft een prachtig verhaal geschreven en geïllustreerd over een bijzondere vriendschap tussen een eenzaam en onzeker meisje, Alice en haar hond Sunny. Een kleine hond met een groot hart en vol wijsheid. Zij sluiten vriendschap en trekken samen op. Met Sunny's hulp en woorden leert Alice haar angsten en twijfels te overwinnen en zij leert langzamerhand om te gaan geloven in haar eigen capaciteiten en talenten. Dat is een ontroerend proces; bemoedigend verwoord en in beeld gebracht.

Biggin schildert deze ontwikkeling met zachte kleuren en rake zinnen. Knap in woorden weergegeven. Lees bij voorbeeld de volgende uitspraken:
- Begin maar gewoon met zeggen hoe je je echt voelt.
- Niemand redt het in zijn eentje. Iedereen heeft af en toe een helpende hand nodig.
- Niet tobben over dingen die nog niet gebeurd zijn.
- Als je van een bloem houdt, geef je hem elke dag water.
- Vriendschap is: dat je nooit alleen bent.

Andere bemoedigende uitspraken mag u zelf ontdekken in dit boek. Het is ook een heerlijk boek om over te reflecteren en te mediteren, over de meelevende en wijze woorden van Sunny.

Voorbeeld voor de mensenwereld
Sunny is voor Alice een baken in een woelige zee. Een rots in de branding met ruige golven. Golven van angst, onzekerheid, twijfel, onmacht, tobberijen, aarzelingen. Zo herkenbaar als je zoekt naar menselijk geluk en zingeving. In een wereld van grootmachten, grote monden, verkettering, uitbuiting, armoede en ongerechtigheid. Daarin is het ongemak van Alice

[5] www.kokboekencentrum.nl/mijn-vriend-sunny/ "**Soms kom je een vriend tegen die je leven verandert. In Mijn vriend Sunny neemt kunstenaar en illustrator Jake Biggin je mee op een ontroerende reis met een meisje en haar trouwe teckel, Sunny. Maar Sunny is meer dan een huisdier – hij is een gids, een mentor en een bron van troost. Met zijn wijze gedachten en grote vragen helpt hij ons de wereld met nieuwe ogen te zien. Een inspirerend boek vol liefdevolle inzichten. Wie wil er nu niet een beetje meer op Sunny lijken?**"

invoelbaar. Sunny toont zich wijs en liefdevol in het persoonlijke contact. Hij is een trouwe metgezel, een leermeester en een echte kameraad. Hij geeft kleur aan Alice' bestaan door te luisteren en te helpen. Een richtingwijzer naar liefde, wijsheid, thuis, vriendschap en lef: "Wees jezelf. Dat is genoeg". Gezien worden – gehoord worden – 'Ik hou van jou'- er zijn (voor de ander) -> elkaar dienen - medemenselijkheid.

Sunny: een relatie die raakt
Het boek doet denken aan het boek '*De jongen, de mol, de vos en het paard', e*en prachtig boek van Charley Mackesy[6]. Het boek *'Mijn vriend Sunny'* weet met zachte woorden diepe emoties te raken. Elke bladzijde bevat zinnen die je zou willen onderstrepen, koesteren en delen. Het is een verhaal dat zowel kinderen als volwassenen meeneemt op een reis vol warmte, wijsheid en troost, en je eraan herinnert hoe waardevol het is om elkaar écht te zien en er voor elkaar te zijn.

'Mijn vriend Sunny'
Een hartverwarmende aanrader; een dierbaar boek. Een mooi geschenk aan iemand anders. Een boek om zelf te overdenken, zeker in deze individualistische maatschappij.
Van harte aanbevolen.

Samenvatting
Een ideaal cadeauboek met wijze woorden en warme illustraties, voor liefhebbers van Mackesy.
'Mijn vriend Sunny' van kunstenaar en illustrator Jake Biggin is een ontroerende kennismaking met ware vriendschap. Het is een verhaal over een meisje en een kleine, slimme teckel, Sunny. Hij is wijs en liefdevol, een loyale vriend, gids en mentor. Hij heeft wijze gedachten en grote vragen. Sunny inspireert ons, we zouden allemaal wel een beetje meer op hem willen lijken! Gedurende het verhaal biedt Sunny troostende woorden van liefde en spoort ons aan om in tijden van nood om hulp te vragen. Een ideaal cadeau voor vrienden en familieleden, om de vriendschap of liefde te onderstrepen, of om ze een hart onder de riem te steken. Bron: www.bol.com/nl/nl/p/mijn-vriend-sunny/9300000196942613/

[6] Charlie Mackesy (2020) '*De jongen, de mol, de vos en het paard'* – Utrecht: KokBoekencentrum – ISBN 9789026623844.

- Hermans, Wilfred (2024) *Papa is een beetje moe – Strubbelingen van een man en vader* – Utrecht: KokBoekencentrum Uitgeverijen; pp. 176 - €16,99; ISBN 9789043542098, paperback.

Papaschap
Wilfred Hermans is getrouwd en vader van drie kinderen. Hij is journalist, tekstschrijver en interviewer. Hij stelt: "Er komt nogal wat af op mannen en vaders tussen de 20 en de 45 jaar. Je moet een baan vinden die bij je past. Een echtgenoot. Dan komen er opeens kinderen die iets van je verachten. Je moet leren luiers te verschonen en tranen te drogen, van je kinderen, van je echtgenoot, van jezelf. Ondertussen wil je groeien, als man, als vader, als christen – als mens. Je wilt vriendschappen onderhouden en familiebanden. O ja, en je huis, of je nu twee linkerhanden hebt zoals Wilfred, of niet. En dat allemaal tegelijk: niet te doen. Toch doe je een poging. Je moet wel …..".

Patrascentie
In deze context schetst Wilfred Hermans zijn beslommeringen als echtgenoot/vader en vooral vanuit het vaderperspectief. Wie een verhaal wil lezen over de transitie naar vaderschap, naar het fenomeen 'patrascentie' of 'patrescense' wordt op z'n wenken bediend. Patrascentie is geen vanzelfsprekende eigenschap; het is een leerproces, met vallen en opstaan. Hermans beschrijft dit transitieproces op een luchtige, eerlijke, onverbloemde manier, in 'realtime'. Herkenbaar, met een beetje zelfspot, hier en daar onhandig, ontnuchterend, altijd vanuit de verzuchting 'Papa is een beetje moe!'.

Thema's
De auteur heeft zijn boek in een aantal onderscheidende thema's ingedeeld en dat levert column-achtig verhalen op. Raak beschreven, beslommeringen van alle dag. Hij noteert

- Man-vrouwverschillen (mannengriep, wrijving binnen de relatie, hormonen)
- Papa voedt zijn kinderen op (luierproblemen, ochtendrituelen, opvoedstijlen)
- School: (werkjes, de meester in de klas)
- Geloofsopvoeding (waaroohoom?, worstelen met geloofsvragen)
- Klein huiselijk leed (smetvrees, sociaal vergeetachtig, de buitenboel)
- Vakantie (openbare toiletten, vouwwagen, campingdiploma)

Een veelheid van lastige papa-zaken, van papa-leed, van voorbeelden van vaderparticipatie, van al-doende-leert-papa'.

Vaderverhaal
Hermans heeft aan de lijst van vaderboeken en vaderverhalen een ludieke beschrijving toegevoegd. Op een manier die doet denken aan Kronkel (Simon Carmiggelt, in zijn columns voor Het Parool) en aan Peter van Straten (tekening op de cover). Verhalen, die een lach opwekken, met vaart en humor geschreven, eigenzinnig en persoonlijk. De vermoeidheid van deze vader is voelbaar in zijn verhalen. Voor de lezer is dit boek mogelijk een heerlijke time-out. Lees, geniet en ontspan. Wilfred Hermans heeft een verademende manier van schrijven. Aanbevolen!

[7]_[8]_[9]

Inge van der Vies: correspondentie, blog:

- **Mailberichten**
- **Blog : Het belang van vaderschap; 03-02-2025**

(1)
(mailbericht op 01-02-2025)
Goedemorgen Bob,
Heel erg bedankt voor je mooie inhoudelijke recensie. Je hebt goed de vinger weten te leggen op de vaderrollen in mijn leven (en dochter) en de levenslange impact daarvan op het volwassen bestaan.
Ik vind het waardevol dat mijn boek ook eens wordt gelezen met een vaderbril op. En niet zomaar een vaderbril, maar die van een vader-expert.
Ik ben overigens onder de indruk van jouw website. Wat een schatkist aan informatie en kennis, chapeau!
Uiteraard ga ik deze recensie gebruiken op de socials, bedankt voor je instemming.
Nogmaals hartelijk dank dat je de tijd hebt genomen mijn boek te recenseren!
Een goed weekend en een hartelijke groet,
Inge van der Vies.

Aanleiding:

- **Boekrecensie van:** (in: *Vaderschapskennis*, editie januari 2025, nr. 36, 4e Jg. - pag. 21-23; vindplaats www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php):
  - Inge van der Vies (2024) *Was dit nu allemaal waard? De vele wegen die naar moederschap leiden; autobiografische roman* – Soest: Uitg. *Boek*Scout.
- **Bericht op LinkedIn 03-02-2025:**
  Was dit het nu allemaal waard - geschreven door Inge van der ViesWas dit het nu allemaal waard - geschreven door Inge van der Vies • 1e--Autobiografisch boek over kiezen voor het moederschap--Autobiografisch boek over kiezen voor het moederschap1 w • 1 week geleden
  Vaderschap.

  Het komt misschien wonderlijk over, dat ik iets zou willen berichten over de vaderrol,

[7] www.kokboekencentrum.nl/boek/papa-is-een-beetje-moe/ - www.edestad.nl/lokaal/lokaal/1092744/boekpresentatie-papa-is-een-beetje-moe-wilfred-hermans - www.wilfredhermans.nl - https://www.boekenwereld.com/beetjemoe
[8] Correspondentie: 18-02-2025 - Dag Bob,
Super leuk dat je dit doet. Mooi werk, missie, en mooie recensie.
Alle goeds! Wilfred.
[9] Ingekorte versie staat op LinkedIn, 17-02-2025 (Bob de Raadt).

want mijn autobiografische roman gaat immers over het Moederschap. Maar de eerlijkheid gebied dat ook ík een vader heb gehad en mijn dochter uiteraard ook. De manier waarop beiden deze rol hebben vervult heeft wel degelijk veel invloed gehad op mijn ontwikkeling, maar heeft ook zijn sporen nagelaten bij mijn dochter.

Er was mij daarom veel aan gelegen mijn boek voor te leggen aan de vaderexpert Bob de Raadt en te vragen om een recensie. Bob maakt zich sterk voor het belang van de vaderrol, iets wat ik enorm toejuich en meer aandacht zou mogen hebben. Ik was benieuwd hoe hij vanuit een vaderperspectief mijn verhaal zou lezen. Dat heeft hij gedaan en zijn recensie opgenomen in zijn rijk gevulde Kennisbank.

En dan volgt mijn review m.b.t. haar boek *Was dit nu allemaal waard? De vele wegen die naar moederschap leiden*; (een fragment:)

Boekbespreking - review: Inge van der Vies (2024) Was dit nu allemaal waard? De vele wegen die naar moederschap leiden; autobiografische roman – Soest: Uitg. BoekScout; ISBN 9789465097541 – pp. 172, €20,50.

Review: "Misschien denk je bij het lezen van deze boektitel, wat doet dit boek in een editie van *Vaderschapskennis*[10]? Die vraag kan ik mij goed voorstellen. Aanleiding voor het schrijven van een recensie was het verzoek van Inge van der Vies zelf, om een recensie over haar boek te schrijven. Dat verzoek heb ik gehonoreerd en al lezende heb ik gemerkt dat er in haar levensverhaal veel aspecten zitten die het vaderschap betreffen, het man-zijn en het zoon-zijn naast de aanwezige 'dochter-zijn/vrouw-zijn/moeder-worden/dochter-krijgen'-aspecten in dit levensverhaal. Life-events Het levensverhaal van de auteur kent vele life-events, die schuren, pijn doen, trauma's veroorzaken en het leven als kind en jeugdige bepalen en beschadigen. Later in haar leven komt deze mix van negatieve kind-ervaringen in haar eigen gedrag naar boven en dat is een pijnlijke, confronterende herinnering. Zij omschrijft die mix als "een liefdeloze moeder en een alcoholische vader". In dat (gezins)klimaat is het logisch dat zij gezien wil worden".

(2)

Blog: *Het belang van vaderschap – Inge van der Vies* *(bron: schrijversblog op BoekScout)* 03-02-25 - www.wasdithetnuallemaalwaard.auteursblog.nl/artikel/1efe20c6-6d57-6e60-a834-f13a68223310

Hoewel ik een autobiografie over het moederschap heb ik geschreven, kan ik er niet omheen dat daar in de basis toch ook een vader aan heeft bijgedragen.
In het boek blik ik terug op gebeurtenissen in mijn leven die grote invloed hebben gehad op mijn keuze moeder te worden.
Als ik als eerste 'bijdrager' naar mijn eigen vader kijk, heb ik daar weinig bruikbaars van meegekregen. Hij was een door mijn moeder onbeminde man, die zijn troost zocht in de fles en soms explosief uit de hoek kon komen.
De keuze van de vader van mijn eigen kind, was achteraf op z´n zachtst gezegd, ook geen handige. En ook ik begon qua drankgebruik teveel op mijn vader te lijken. Alleen had ik hierin óók de rol van liefdeloze vrouw. Als ervaringsdeskundig kind doch liefdevolle moeder overzag ik de desastreuze gevolgen van deze dubbelrol. Deze geschiedenis mocht zich onder geen beding nog eens herhalen.

[10] In: *Vaderschapskennis*, editie januari 2025, nr. 36, 4e Jg. - pag. 21-23; vindplaats www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php

Met de hoop der wanhoop en hulp van mijn jongste zus, heb ik uiteindelijk de sprong in een ongewisse toekomst gewaagd. Met slechts twee koffers en mijn twee jarige peuter in de auto, wist ik mij los te rukken uit deze toxische relatie en remigreerden wij van Spanje naar Nederland.
Als alleenstaande moeder na tien jaar terug te keren in mijn moederland, was een heftige comeback. Zonder baan, geld, uitkering, goederen. Maar met een bak aan schuldgevoel, zelfhaat en verwijten dat ik de vader had afgenomen van mijn kind. En toch ook, ondanks mijn liefdeloosheid jegens hem, zelfverachting over het afnemen van zijn dochter. Meedogenloos en hard had ik beslissingen genomen over hun levens. Geen optimale gemoedstoestand een nieuw bestaan te gaan opbouwen, noch om alcoholgebruik af te bouwen.
Eenmaal een eigen woning ging het wat beter en kon ik mij wijden aan liefdevol opvoeden van mijn dochter. Toegewijd en volhardend, stapje voor stapje wist ik mijzelf te vergeven en in te zien dat ik haar in Spanje nooit en te nimmer had kunnen geven waartoe ik in Nederland wel in staat was. Althans, dat was mijn beleving en overtuiging. Mijn dochter, inmiddels dertig jaar, heeft een vader(figuur) in haar jeugd heel erg gemist. Ze heeft twijfels of het echt wel noodzakelijk was om Spanje en haar vader te verlaten. Of ik er wel genoeg aan heb gedaan om het huwelijk te redden. Of ik dan toch minimaal niet in Spanje had kunnen blijven wonen als gescheiden moeder.
Zo zie je maar, het valt niet te ontkennen dat vaders een belangrijke rol hebben tijdens het opgroeien van kinderen. Dat ik dit zelf lange tijd heb gebagatelliseerd, mag gezien mijn persoonlijke jeugdervaringen niet verbazen. Mijn dochter heeft mij weten te overtuigen van het tegendeel. Zij is het levend bewijs dat ik er naast zat. Je kan wel degelijk iets missen wat je niet gekend hebt, maar intrinsiek weet dat het er zou moeten zijn.
(Bron: www.wasdithetnuallemaalwaard.auteursblog.nl/artikel/1efe20c6-6d57-6e60-a834-f13a68223310)

---

vaderschap opvoeding alleenstaand moederschap kindereneenouder gezinjeugdtraumaGezin

---

Inge: “Top dat je mijn blog in Vaderschapskennis plaatst. Het was een genoegen met je samen te werken en een bijdrage te kunnen leveren” (LinkedIn 10-02-2025).

Vaderschapstheorie:

1. Patrascentie of patrescense: transitie naar vaderschap – vader worden en vader zijn!

- NPO Doc: Generatie Pa. Uitzending over drie bevriende muzikanten, Mich, Jay en Ruwhel, en tevens vaders uit Rotterdam-Zuid. Omdat zij **opgroeien zonder hun vaders**, moesten zij van jongs af aan alles zelf uitzoeken. Nu ze hun eigen kinderen opvoeden, doen ze er alles aan om een rolmodel te zijn. Regisseur Fadlalla volgt hun zoektocht naar vaderschap, met de worstelingen en mooie momenten en alles ertussenin. (Bron: ND 24-01-2025/p.22; NTR NPO 3, 23.00-00.25 uur).
- "Vaders lezen nog steeds te weinig voor": 'Voorlezen gebeurt nog te vaak alleen door moeders. Verzin desnoods zelf het verhaal'. Over de Nationale Voorleesdagen, die dit jaar in het teken van de **voorleesvader** staat. (Bron: ND, 24-01-2025/p.11, door Sarah Neerhof). 'Het is goed als een vader kinderen inlevingsvermogen leert.

2. VaderFactor

- **Brian Epstein (1934-1967):** In de film 'Midas Man' gaat het over Brian Epstein, de legendarische manager van de Beatles; manager in hun beginjaren. Hij werkte hard voor deze muziekgroep, loodste hen naar wereldwijd succes en was aangenaam gezelschap voor hen. 'Midas Man' is de bijnaam die Brian Epstein in de media krijgt, omdat alles wat hij aanraakt in goud veranderd, met een verwijzing naar de mythische koning Midas, van Frygië, die wenst dat alles wat hij aanraakt in goud verandert. Met de Beatles heeft Epstein inderdaad goud in handen. De film schetst Epstein als iemand die wanhopig zoekt naar echte liefde. Hij is daarvan verstoken en is eenzaam. In de film staat hij eenzaam op het zebrapad van 'Abbey Road', verwijzend nar de beroemde LP-hoes van het gelijknamige album van de Beatles. 'Om met zijn stress, angsten en depressies om te gaan, nuttigde Epstein ruime hoeveelheden pillen en alcohol. Totdat een overdosis hem op 32-jarige leeftijd fataal werd. De filmrecensie vertelt dat 'Brian geen andere uitweg lijkt te zien dan die van destructieve roekeloosheid. Toch had ook het uitwerken van die eenzame tragiek en *zijn onvervulde verlangen naar erkenning van de vaderfiguur* effectief kunnen werken'. 'Na de dood van Epsteins vader is het voor hem ook gauw gedaan'. (Bron: Ned. Dagblad, bijlage Gulliver/film, pag. 24, vrijdag 31-01-2025, door Michiel van Hout). Paul McCartney noemde Brian Epstein 'de 5e Beatle'.
- **Lex Paleaux (47, schrijver)** vertelt over zijn vader: 'Toen mijn vader door een bedrijfsongeval thuis kwam te zitten, viel zijn inkomen weg. We hadden het niet breed, en dat zorgde voor spanning thuis. Ik zonderde me af, heb me vaak eenzaam gevoeld'. Paleaux heeft een ruig leven achter de rug. Hij groeide op in een dorp onder de rook van Leeuwarden, als jongste in een gezin van drie kinderen. Zijn Friese moeder had zijn buitenlandse vader tijdens een vakantie leren kennen – samen streken ze in Friesland neer en werden daar onderdeel van de vrijgemaakt-gereformeerde gemeenschap. (Bron: Ned. Dagblad, Gulliver/boeken; 31-01-2025/pag. 4-5; 2 artikelen, door Maurice Hogendoorn (interview: 'Na vijf boeken is Lex Paleaux niet meer woedend op God') en Leendert Torn ('Verlangen naar wat waarachtig christelijk is'). N.a.v. het boek *'Liften naar de hemel'* – Lex Paleaux (2024), Amsterdam: Uitg. AMBO/ANTHOS; 312 pag.'s)
- **Johan Derksen** heeft vertelt over zijn vader: geen gemakkelijke man, eigenlijk zeer problematisch[11].
- Derksen vertelt hierover in het programma 'Sterren op het doek'. Moeder Johan Derksen verstopte zijn vaders dienstpistool: 'Bang dat hij mij zou neerschieten' (06-11-

[11] www.linda.nl/nieuws/johan-derksen-sterren-op-het-doek/ - www.kro-ncrv.nl/programmas/talkshow-m/johan-derksen-over-vaderschap-ik-heb-thuis-altijd-het-verkeerde-voorbeeld

2021|Robyn van Gorsel) “Sportjournalist Johan Derksen (72) vertelde zaterdagavond (op bij ‘Sterren op het Doek’ over de slechte band met zijn vader. ‘De confrontaties met hem werden steeds heftiger.’ Ook vertelt hij in het interview met Özcan Akyol over zijn droom om drummer te worden.
Als de drie getalenteerde schilders aan het werk zijn, neemt Akyol de rol van interviewer op zich. Al snel brengt hij het gesprek op de moeizame band die Derksen met zijn vader had. “Mijn vader was hoofd van de politie. Ook thuis wilde hij de baas zijn. Ik moest precies doen wat hij wilde. De confrontaties met hem werden steeds heftiger, tot op het punt dat mijn moeder zijn dienstpistool verstopte uit angst dat hij mij voor m’n flikker zou schieten. Ze heeft echt een kutleven gehad bij die man. Zo ben ik behoorlijk cynisch het leven ingestapt”, vertelt hij daarover.
www.cvandaag.nl/92135-- johan-derksen-ik-lag-als-kind-van-4-jaar-in-bed-te-bidden-dat-mijn-vader-mijn-moeder-niet-sloeg > Johan Derksen, de populaire talkshowhost van *Vandaag Inside*, was maandagavond opvallend openhartig over zijn verleden. Zo vertelde hij christelijk opgevoed te zijn en vroeger te maken te hebben gehad met huiselijk geweld.
Maandag (aug. 2022) was de veelbesproken talkshow voor het eerst weer op televisie na een zomerstop van bijna twee maanden. Daarbij kwam onder meer het onderwerp huiselijk geweld ter sprake. Derksen vertelde dat hij daar vroeger ook mee te maken had. Zijn vader sloeg zijn moeder. Niet voor het eerst koppelde Derksen dat aan zijn christelijke opvoeding: “Ik ben heel christelijk opgevoed. Dan lag je als kind van 4/5 jaar ’s avonds in bed te bidden dat je vader je moeder niet sloeg. Dat is verschrikkelijk.”
Het is niet de eerste keer dat Derksen vertelt over zijn verleden. In zijn boek vertelt hij ook uitgebreid over zijn de streng christelijke opvoeding, zijn autoritaire vader en het geweld richting zijn moeder.

- Opvallend is dat een aantal auteurs aandacht besteden aan deze levenservaring van Johan Derksen en de invloed van zijn vader (zijn vaderfactor). Die auteurs zijn David de Vos[12] en Jos M. Strengholt[13].
- **Johan Derksen over vaderschap: "Ik heb thuis altijd het verkeerde voorbeeld gezien"** *"Heeft jouw moeilijke jeugd invloed gehad op jouw eigen vaderschap?"*. Derksen geeft als antwoord: "Je doet alles totaal anders dan hoe je het thuis hebt meegemaakt. Alles mocht met mijn dochters, dat is natuurlijk heel gevaarlijk als je dochters hebt", vertelt Johan aan tafel. Ook vertelt hij meer over zijn vader. "Jeroen Pauw zei eens tegen mij: 'Je bent geheelonthouder, je hebt een alcoholprobleem gehad of je vader had het.' Mijn vader had een hele vervelende dronk over zich. Ik heb nog steeds een bloedhekel aan dronken mensen die slap gaan staan lullen. Die doen in de kroeg wel gezellig, maar kunnen thuis heel vervelend zijn, weet ik uit ervaring." Bron: - www.kro-ncrv.nl/programmas/talkshow-m/johan-derksen-over-vaderschap-ik-heb-thuis-altijd-het-verkeerde-voorbeeld
- Het boek '*Derksen'*, een biografie over Johan Derksen, was genomineerd voor de NS Publieksprijs. Op 26 mei 2021 verscheen de door Van Egmond en Antoinnette Scheulderman geschreven biografie *Derksen* bij *Inside*.
- Johan Derksen werd op 31 januari 1949 geboren in Heteren. Hij was enig kind, en had een slechte band met zijn vader, zo vertelde hij ooit zin het programma *Sterren op Het*

[12] Marcel Langendijk (2024) RAUW – het eerlijke verhaal van David de Vos – Zeewolde: Uitg. Go And Tell Media; ISBN 978-90-79807-78-9; pp. 256 > pag. 11-13 m.b.t. Johan Derksen en diens ervaring met huiselijk geweld.
[13] In: **Strengholt, Jos M.** (2020, Geheel herziene versie 2023) *Bidden met Jezus - Schatgraven in het Onze vader* - Voor informatie: - www.nijlvallei.nl/wp-content/uploads/2023/03/2023-03-Onze-Vader.pdf. Aan het begin van dit boek refereert Strengholt naar de vaderfactor in het leven van Johan Derksen.

Doek. "Mijn vader was hoofd van de politie. Ook thuis wilde hij de baas zijn. Ik moest precies doen wat hij wilde. De confrontaties met hem werden steeds heftiger, tot op het punt dat mijn moeder zijn dienstpistool verstopte uit angst dat hij mij voor m'n flikker zou schieten. Ze heeft echt een rotleven gehad bij die man. Zo ben ik behoorlijk cynisch het leven ingestapt", aldus Johan. Wat wel fijn was, was dat zijn vader - net als hij - van voetbal hield. Al snel klom Johan omhoog in het voetbal, en hij speelde voor onder andere Go Ahead Eagles, SC Cambuur en SC Volendam. Bron: www.grazia.nl/artikel/623638/zien-dit-zijn-de-vrouw-en-dochters-van-johan-derksen

- Zie op: www.nl.wikipedia.org/wiki/Johan_Derksen

Nieuwe publicaties (uit nieuwsbrief SIRG-FCAR – febr. 2025)

NEW PUBLICATIONS[14]

Alarawi, R. M., Lane, S. J., Sharp, J. L., Hepburn, S., & Bundy, A. (2025). Navigating Children's Risky Play: A Comparative Analysis of Saudi Mothers and Fathers. *Occupational Therapy Journal of Research.* https://doi.org/10.1177/15394492241311004

Aytuglu, A., Graham-Engeland, J. E., Feinberg, M. E., Jones, D. E., & Schreier, H. M. C. (2025). Child sleep problems mediate prospective associations between fathers' parenting stress and child blood glucose levels. *Journal of Family Psychology.* https://doi.org/10.1037/fam0001306

Barrett, N., & Charlton, E. (2025). Passenger parenting, role conflict and guilt: the transition to parenthood from new and experienced fathers. *Journal of Family Studies, 1–24.* https://doi.org/10.1080/13229400.2024.2447864

Barcala-Delgado, D. I., & Perry-Jenkins, M. (2025). Father engagement in low-income families: The role of workplace characteristics and gender roles. *Journal of Family and Economic Issues, 1–12.* https://doi.org/10.1007/s10834-024-10025-5

Callaghan, J. E., Fellin, L. C., Mavrou, S., Alexander, J. H., Deliyianni-Kouimtzis, V., & Sixsmith, J. (2025). Managing Masculinity When Growing up With a Violent Father: A Qualitative Study of Boys' Experiences. *Violence Against Women.* https://doi.org/10.1177/10778012241303462

Carlson, D. S., Hackney, K., Thompson, M. J., & Thurgood, G. (2025). The impact of father's pregnancy discrimination on the work–family interface: An action-regulation approach. *Human Relations.* https://doi.org/10.1177/00187267241305277

Ezra, P., Goble, P., Trahan, M. H., & Clegg, J. (2025). The Moderating Effects of Religiosity on Depression and Paternal Involvement During Early Childhood. *Journal of Child and Family Studies, 1–14.* https://doi.org/10.1007/s10826-024-02984-y

Ford, K., Bellis, M. A., Hughes, K., Judd, N., & Barton, E. R. (2024). Exploring the intergenerational continuity of ACEs amongst a sample of Welsh male prisoners: a retrospective cross-sectional study. *Child Protection and Practice, 3, 100053.* https://doi.org/10.1016/j.chipro.2024.100053

[14] The Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships (SIRG-FCAR) of the Society for Emotions and Attachment Studies (SEAS). This is the February 2025 edition of the SIRG-FCAR newsletter of recently published articles on father-child relationships.

Formagini, T., Behar, A. I., Schneider, J., Torres, M., Telles, V. M., Roesch, S., ... & Arredondo, E. M. (2025). The Association Between Father Support and Daughter Physical Activity: Insights From a Study Involving US Latina Pre-Teens. *American Journal of Health Promotion.* https://doi.org/10.1177/08901171251315022

Gunnarsdóttir, H., Löve, J., Hensing, G., & Mehlig, K. (2025). The impact of childhood sexual abuse and paternal rejection on economic marginalization in adulthood: A prospective population-based study of women in Sweden. *Child Abuse & Neglect, 159, 107137.* https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2024.107137

Hine, B., Roy, E. M., Huang, C.-Y., & Bates, E. (2025). Fathers' Experiences of Negotiating Co-Parenting Arrangements and Family Court. *Social Sciences, 14(1), 29.* https://doi.org/10.3390/socsci14010029

Hosking, T., Cassidy, S., & Louie, J. C. Y. (2025). Impact of Paternal Breastfeeding Interventions on Exclusive Breastfeeding Rates and Attitudes of Fathers Towards Breastfeeding: A Systematic Review. *Current Nutrition Reports, 14(1), 6.* https://doi.org/10.1007/s13668-024-00603-2

Killoren, S. E., Rivero, A., Boron, D., Payton, J., Cord, C., Campione-Barr, N., & Gilligan, M. (2025). Parents' psychological control and Latina young women's depressive symptoms: Examining the role of perceived dyadic coping behaviors from sisters. *Journal of Social and Personal Relationships, 02654075241312691.* https://doi.org/10.1177/02654075241312691

Koyuncu, S., & Kıssal, A. (2025). Experiences of first-time fathers in the transition to parenting: a qualitative study. *Midwifery, 104284.* https://doi.org/10.1016/j.midw.2025.104284

Koyuncu, S., & Kıssal, A. (2025). Experiences of first-time fathers in the transition to parenting: a qualitative study. *Midwifery, 104284.* https://doi.org/10.1016/j.midw.2025.104284

Lamprianidou, E.-A., Eira Nunes, C., Antonietti, J.-P., & Van Petegem, S. (2025). Intensive parenting among mothers and fathers: Identifying profiles and examining differences in parental involvement. *Journal of Family Psychology.* Advance online publication. https://doi.org/10.1037/fam0001283

Li, X., Lam, C. B., & Chung, K. K. H. (2025). The Longitudinal Association of Family Stress with Child Adjustment: Mother–Child and Father–Child Conflict as Simultaneous Mediators. *Early Childhood Education Journal, 1–12.* https://doi.org/10.1007/s10643-024-01834-2

Liu, C. C., & Chung, K. K. H. (2025). The longitudinal interplay between father–child and mother–child home literacy activities and Children's learning English as a second language in Hong Kong. *Journal of Research in Reading.* https://doi.org/10.1111/1467-9817.12476

Lu, J., Wang, M., Wang, K., Zhou, X., Xu, J., Akezhuoli, H., ... & Zhu, H. (2025). The Impacts of Maternal Migration on Father-Child Communication and the Mental Health of Left-Behind Children. *Journal of Child and Family Studies, 1–10.* https://doi.org/10.1007/s10826-024-03000-z

Morgan, A. K. (2025). Navigating father-child relationships in single mother families: an exploratory narrative analysis. *Journal of Family Studies, 1–20.* https://doi.org/10.1080/13229400.2024.2449109

Norori, N., Barrass, L., Redaniel, M. T., Lee, N. R., Howe, L. D., & Knipe, D. (2025). Assessing the impact of paternal emigration on children 'left-behind'—a cohort analysis. *Journal of Migration and Health.* https://doi.org/10.1016/j.jmh.2025.100308

Peng, C., Zhang, Z., Wang, Y., Liu, Y., Li, X., Yao, Y., … Fan, H. (2024). Longitudinal Relations Between Father Hunger and Adolescent Hyper-Competitiveness: Basic Psychological Needs Satisfaction as a

Mediator and Mother-Child Attachment as a Moderator. *Psychology Research and Behavior Management, 17, 4463–4479.* https://doi.org/10.2147/PRBM.S492138

Quigley, A. N., Lickenbrock, D. M., & Bailes, L. G. (2025). Infant Affect Regulation with Mothers and Fathers: The Roles of Parent Mental Health and Marital Satisfaction. *Journal of Child and Family Studies, 1–16.* https://doi.org/10.1007/s10826-024-02991-z

Qin, S., Jia, S., & Su, S. (2025). Parent-child relationship and junior high academic performance: Differentiated impacts of fathers and mothers with self-efficacy as a mediator. *Acta Psychologica, 253, 104723.* https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2025.104723

Sher-Censor, E., Gur-Yaish, N., Polachek, E., & Ziv, Y. (2025). Fathers' rejection sensitivity: Links with fathers' and children's social information processing. *Family Relations, 74(1), 63-79.* https://doi.org/10.1111/fare.13103

Tissot, H., Guédeney, A., Gonthier, V., Hugonnier, M., & Favez, N. (2025). Parental Sensitivity and Infant Social Withdrawal During Mother-Infant and Father-Infant Interactions. *Infancy, 30(1).* https://doi.org/10.1111/infa.12643

Thériault, R. L., Bernier, A., & Deneault, A.-A. (2025). Maternal and paternal parenting stress: Direct and interactive associations with child externalizing and internalizing behavior problems. *Early Childhood Research Quarterly, 71, 114-122.* https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2024.12.006

Vega-Díaz, M., & González-García, H. (2025). Do parenting styles influence mental toughness and sportsmanship in young athletes? A structural equation modelling approach. *Journal of Human Kinetics, 95.* https://doi.org/10.5114/jhk/188541

Wang, J., Zheng, S., Zhang, M., & Zhao, K. (2025). Parenting Styles and Adolescents' Cyberbullying: The Indirect Effect of Attitude Towards Human Dignity. *Journal of Child and Family Studies, 1–12.* https://doi.org/10.1007/s10826-024-02971-3

Wang, J., Yoon, S., Chang, Y., Nho, C. R., & Schoppe-Sullivan, S. J. (2025). Predictors of father involvement patterns among Latino fathers with low income. *Journal of Family Psychology.* https://doi.org/10.1037/fam0001300

Wang, J., Wang, P., Yue, Y., Yin, L., Wang, W., Zhang, G., & Yin, Y. (2025). Father Phubbing and Adolescents' Depressive Symptoms: The Roles of Relationship Satisfaction and Need to Belong. *Behavioral Sciences, 15(2), 139.* https://doi.org/10.3390/bs15020139

Xiang, Y., Hu, R., Chen, H., & Li, X. (2024). Effect of Father Absence on Gratitude and Forgiveness: The Mediating Role of Resilience. *International Journal of Mental Health Promotion, 26(12), 1025-1032.* https://doi.org/10.32604/ijmhp.2023.028301

Zhang, D., Sterrett-Hong, E. M., Ballard-Kang, J., & Li, K. (2024). Associations between mother and father involvement with older adolescents: Mediating effects of parent-adolescent and couple relationships. *Family Relations.* https://doi.org/10.1111/fare.13096

ONGERS
OEDE
ELEGD
SEN
GELD

ring zetten – 'kijk maar,
een flatscreen-tv!'
eens wat harder
werken – 'hebben
daar niet ook aan te
ekkige denkbeelden
ongers zien, gestut
meetmethodes van
spectievelijk gaan
lage-inkomensgrens'
gte van het inkomen
en het 'niet veel maar
rium' (uitgangspunt
bedrag dat nodig
in eerste levensbe-
en voorzien). Huis-
n het inkomen onder
of het CPB-criterium
tistieken in als arm
tientje boven zit,
ficiële armoedecij-
de oppervlakte van
dat uitsluitend een
zijn. Wat buiten
'S Jongers, is de
die armoede vaak
effect dat langdu-
ties aanhoudend
op andere aspecten

van het bestaan, zoals gezondheid, kwaliteit van wonen en leven, zelfvertrouwen en gevoelens van erbij horen en gezien worden. En hoe schaarste op die levensgebieden het gebrek aan geld vervolgens in stand houdt. Wie geboren wordt in armoede, staat van meet af aan op een achterstand die moeilijk in te lopen is. Gelardeerd met episoden uit zijn eigen leven laat 'S Jongers zien hoe 'veelkantig' armoede is en waarom clusterbreed investeren, onder meer in preventie, zo belangrijk is: dat komt allereerst de mensen die het betreft ten goede en, in het verlengde daarvan, de hele samenleving. Een belangrijk boek, dat alle sociaal-beleidsmakers zouden moeten lezen. Armoede is niet te bestrijden met stevige meningen óver, maar vraagt om betrokken en samenhangend beleid, in samenspraak mét de mensen die eronder gebukt gaan.

Tim 'S Jongers (2024)
Armoede uitgelegd aan mensen met geld
De Correspondent (186 pgs., €22,00)

Geschiedenis, heden en toekomst van een complex stelsel

Door Bob de Raadt, contextueel maatschappelijk werker en schrijver

In *Het zorgstelsel ontrafeld* neemt Martien Bouwmans, deskundig op het gebied van ons zorgstelsel, de lezer onder meer mee in de lange ontstaansgeschiedenis van ons zorgsysteem. 'Hoe het georganiseerd is en betaald wordt en hoe de machtsverhoudingen liggen, bepalen het functioneren van de gezondheidszorg,' stelt hij. Bouwmans laat zien hoe complex het zorgstelsel is, met de verschillende spelers, diverse geldstromen en afgebakende domeinen, oplopende zorgkosten en de noodzaak zorg in de toekomst te organiseren. De historische lijnen die Bouwmans schetst maken duidelijk hoe moeilijk het is om tot veranderingen te komen. De auteur legt uit hoe de basisverzekering werkt die we kennen sinds 2006, belicht de functie ervan in het ziektekostenstelsel, laat zien wat rol is van huisartsen, gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren. Hij gaat in op issues in de zorg als 'diagnose-behandelcombinaties' (DBC's) en later de DOT (een op DBC's gebaseerd financieringssysteem voor medisch specialisten), het persoonsgebonden budget (PGB) waarmee de patiënt zelf zorg kan inkopen, maar ook op kwaliteit van de zorg, de rol van praktijkondersteuners in de huisartsenpraktijk en die van apothekers, FACT-teams in de ggz en andere nieuwe vormen van zorgverlening. Hoe kunnen patiënten de beste zorg ontvangen in het huidige en toekomstige zorgstelsel? Wie zorgt er voor een effectieve regie op 'passende zorg'? Beleidsmakers zetten nu in op een transitie naar multidisciplinaire samenwerking en samenhang in de eerste lijn en het sociale domein. Op preventie, positieve gezondheid, afnemende kosten, herwaardering van de verpleegkundige beroepsgroep en een wijkgerichte aanpak. Kunnen we de zorg voor iedereen ook in de toekomst toegankelijk en betaalbaar houden? Gaat het Integraal Zorgakkoord voor een oplossing zorgen? De auteur geeft zinvolle aanzetten tot beantwoording van die vragen. Het zorgstelsel ontrafeld is een pleidooi voor innovatie, waardegedreven zorg, preventie, samenwerking en kostenbeheersing. Het boek is overzichtelijk geordend, geeft inzicht in het zorgstelsel, biedt een schat aan relevante literatuurverwijzingen, websites en QR-codes en kan als inspiratiebron dienen om bijvoorbeeld in het eigen wijkteam tot meer diepgaande samenwerking te komen.

Martien Bouwmans (2023)
Het zorgstelsel ontrafeld
Verkenning van het stelsel: verleden, heden en vooruitzichten
Houten: BSL (275 pp., €24,95)

vakblad sociaal werk #1 2025

Bron: **Bob de Raadt (2025)** Geschiedenis, heden en toekomst van een complex, boekrecensie: *Het zorgstelsel ontrafeld* (Martien Bouwmans (2023); in: Vakblad Sociaal Werk, nr. 1, febr. 2025, pag. 36, rubriek: 'luisteren, kijken & lezen; ISSN 2468-7464 (online).[15]

[15] Zie ook op www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_35.pdf - pag. 3-5.